

Nu sorterar vi mer!

Avfallsplan för dig som bor och arbetar i kommunerna Danderyd, Järfälla, Lidingö, Sollentuna, Solna, Sundbyberg, Täby, Upplands Väsby och Vallentuna i samarbete med SÖRAB.

Effektivt resursutnyttjande

Varje kommun ska ha en avfallsplan. I detta fall har de nio SÖRAB-kommunerna tillsammans tagit fram en plan. Den beskriver hanteringen av avfallet och riktar sig till de individer som bor och arbetar inom kommunerna. Personer som lever i andra kommuner i Sverige och Europa kan också dra nytta av planen genom att få del av de vinster som vårt arbete leder till.

Varför behövs en avfallsplan?

En avfallsplan behövs för att kommunerna ska kunna:

- bestämma riktlinjer för sophanteringen fram till år 2020,
- enas om hur de ska arbeta för att nå målen,
- kontrollera att de är på rätt väg för att uppfylla målen.

Varför ska flera kommuner ha en gemensam avfallsplan?

Vi bor och verkar i en tätbefolkad region där vi inte upplever några kommungränser. Med en gemensam bild av sophanteringen agerar kommunerna på ett likartat sätt och kan hjälpa varandra att nå målen.

Övergripande mål

År 2020 ska avfallshanteringen i SÖRAB-kommunerna vara en del av ett hållbart samhälle där människan står i centrum. Avfallshanteringen ska ske med bästa möjliga resursutnyttjande och minsta möjliga miljöpåverkan. Det avfall som uppkommer ska vara en resurs och inte ett miljöproblem.

Våra mål följer EU:s avfallshierarki med tilläggen att avfallshanteringen ska fungera för människorna och att kvaliteten är viktig. Nu startar ett omfattande arbete för att förverkliga målsättningarna i de antagna avfallsplanerna. De ska verkligen inte bli några hyllvärmare utan vara levande verktyg för att åstadkomma en förändring så att avfallet verkligen utgör en resurs och inte är en miljöbelastning.

Människan sätts i centrum

År 2020 ska avfallshantering utgå från människans behov och vara anpassad både till den som lämnar och den som hämtar avfall.

Det innebär att insamlingen ska vara enkel, lätt att förstå och erbjuda den service som efterfrågas i syfte att uppfylla planens mål. Insamling och behandling ska vara anpassad så att arbetsmiljön för dem som hanterar avfallet är god.

År 2012 ska:

- avfallshanteringen vara en del i kommunernas planarbete och utgå från gemensamma riktlinjer vid ny- och ombyggnation,
- prioriterade arbetsmiljöproblem enligt kartläggning 2009 vara åtgärdade,
- beslut ha tagits om vilka gemensamma insamlingstjänster som kommunerna ska tillhandahålla. Tjänsterna ska vara anpassade till människors behov.

Varför är detta viktigt?

Många tycker att det är krångligt och obekvämt att sortera sopor. Vi vill att systemen ska bli bättre så att alla känner att det är lätt att sortera rätt.

Det är svårt att hitta platser för sopsortering och stora avfallsanlägg-

ningar och därför måste avfallshantering ha en naturlig plats i kommunens övriga planering. Vi måste även se till att alla sophämtare får en acceptabel arbetsmiljö.

Rätt kvalitet på avfallet

År 2020 ska allt avfall vara rätt sorterat.

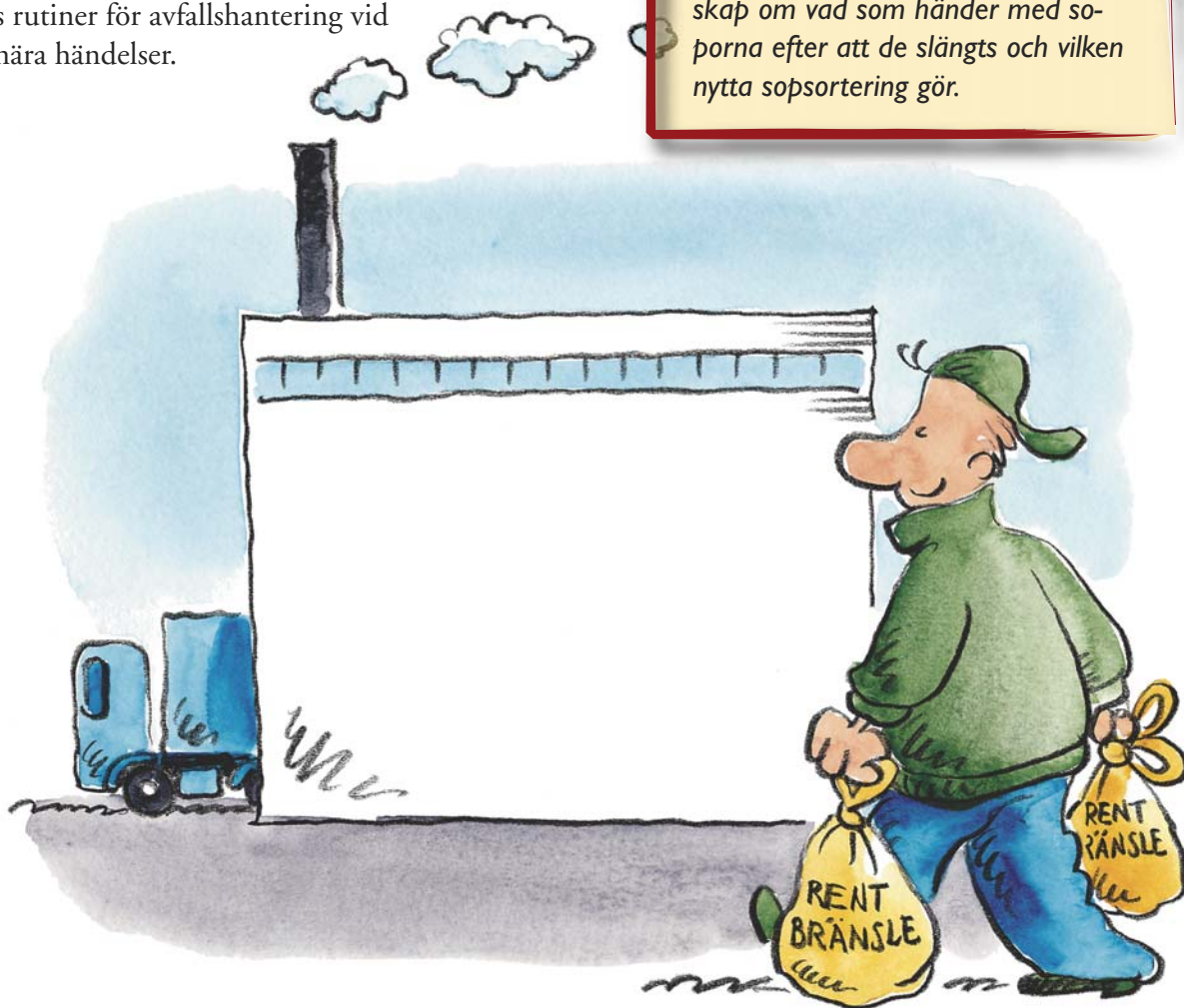
Det innebär att avfall ska sorteras efter hur det ska tas omhand. Det sorterade avfallet ska uppfylla de krav som respektive behandlingsanläggning ställer.

År 2012 ska:

- det ha kartlagts hur hushållsavfallet ska sorteras och hur det ska behandlas,
- minst 80 procent av hushållen ha kunskap om varför avfall ska sorteras, och vilken nytta det gör,
- det finnas rutiner för avfallshantering vid extraordinära händelser.

Varför är detta viktigt?

När avfallet är sorterat på rätt sätt kommer det till nytta. Det finns kvalitetskrav när sopor ska återvinnas, förbrännas eller läggas på soptippen. Många personer har idag inte kunskap om vad som händer med sopsorna efter att de slängts och vilken nytta sopsortering gör.

Minska avfallsmängden

Resurshushållning ska stimuleras för att minska avfallsets mängd.

Det innebär att på olika sätt visa människor hur livsstil och konsumtionsmönster kan förändras så att avfallsmängden minskar.

År 2012 ska:

- minst 10 procent fler invånare än 2009 göra medvetna val med syfte att minska avfallsmängden,
- minskning av avfallsmängd finnas med i kommunernas och SÖRABs upphandlingar,
- mängden mat som kasseras inom kommunens verksamheter minska med 25 procent jämfört med 2009,
- alla livsmedelslokaler ha haft tillsyn på all sin avfallshantering.

Varför är detta viktigt?

Avfall är en miljöbelastning. Vår livsstil gör att vi får mer och mer sopor per person och år. Dessutom ökar antalet invånare i kommunerna. Vi behöver konsumera "smartare" för att det ska bli mindre sopor.

Minska avfallets farlighet

År 2020 ska inget farligt avfall finnas blandat med annat avfall.

Det innebär att människor ska vara medvetna om vad som är farligt avfall och hur det ska hanteras.

Det ska vara lätt att sortera rätt. Uppkomsten av farligt avfall ska förebyggas genom dialog med producenter för att undvika att farliga ämnen byggs in i varor och produkter.

År 2012 ska:

- minst 90 procent av hushållen ha kunskap om vad som är farligt avfall och var det ska lämnas,
- minst 90 procent av hushållen anse sig ha tillgång till ett tillfredsställande insamlingssystem för farligt avfall,
- det finnas rutiner för vad som ska göras när nya typer av farligt avfall upptäcks hos hushållen,
- minskning av farligt avfall finnas med i kommunernas och SÖRABs upphandling av varor och tjänster,
- minst 90 procent av byggherrarna och byggtreprenörer i SÖRAB-regionen ha kunskap om vad som är farligt i bygg- och rivningsavfall och hur det ska hanteras,
- minst 50 procent av icke anmälnings- eller tillståndspliktiga företag, som klassas som miljöfarlig verksamhet, ha haft tillsyn på sin hantering av farligt avfall.

Varför är detta viktigt?

Alla vet inte vad som är farligt avfall och dagens insamlingssystem upplevs inte alltid som tillräckligt bekväma. Detta innebär att farligt avfall fortfarande slängs i soppåsen och gifter sprids i onödan till vår miljö.

Öka återanvändningen

Återanvändning av varor och produkter ska stimuleras.

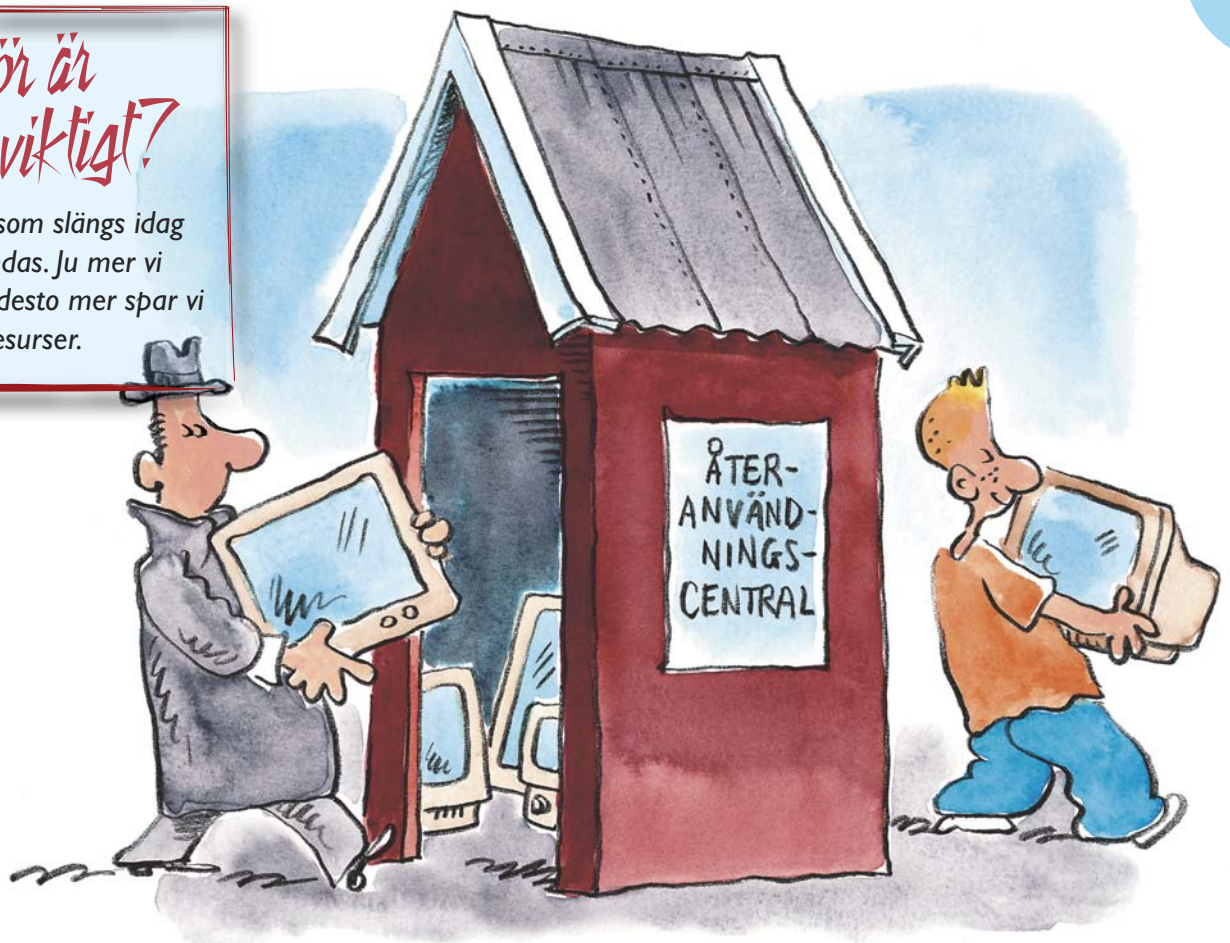
Det innebär att återanvändning ska stimuleras genom nyttjande av ny teknik och samarbete med företag/organisationer. System för att återanvända varor och produkter ska vara lättillgängliga.

År 2012 ska:

- minst 80 procent av invånarna uppge att de "handlar" med begagnade och/eller återanvända varor,
- hanteringen av schaktmassor och liknande vara kartlagd samt förbättringsåtgärder föreslagna.

Varför är detta viktigt?

Många saker som slängs idag kan återanvändas. Ju mer vi återanvänder desto mer spar vi på naturens resurser.

Öka materialåtervinningen

År 2020 ska minst 50 procent av hushållsavfallet materialåtervinnas och materialåtervinningen från verksamheter ska öka.

Det innebär att minst 50 procent av hushållsavfallet ska återvinnas genom materialåtervinning, inklusive biologisk behandling. Varje verksamhet ska källsortera så att minst ett avfallslag kan materialåtervinnas.

Det innebär också att minst 35 procent av matavfallet från hushåll, restauranger, storkök och butiker ska återvinnas genom biologisk behandling. Resterna vid behandlingen ska vara så rena att de går att återföra till åker- eller skogsmark.

År 2012 ska:

- minst 40 procent av hushållsavfallet materialåtervinnas, inklusive biologisk behandling av matavfall,
- högst 10 procent förpackningar och returpapper finnas i säck- och kärlavfallet,
- minst 50 procent av matavfallet från restauranger, storkök och butiker samlas in och behandlas biologiskt,
- minst 10 procent av hushållens matavfall sorteras ut för biologisk behandling, inklusive hemkompostering,
- återvinningscentralerna ha en bättre tillgänglighet jämfört med år 2006.

Varför är detta viktigt?

Idag består i genomsnitt en tredjedel av innehållet i en soppåse av förpackningar och tidningar. Det betyder att vi eldar upp material som istället skulle kunna användas som ny råvara. 40 procent av innehållet i soppåsarna består av matavfall. Näringsen i matavfallet kan användas som gödningsmedel.

Energiutvinning med rätt bränsle till förbränning och biogas som drivmedel

År 2020 ska brännbart avfall som inte kan återanvändas eller återvinnas användas som bränsle. Biogas kan ersätta fossila bränslen.

Det innebär att icke brännbart avfall ska sorteras bort. Bränslet ska vara så rent att aska och slagg till största del kan återvinnas. Vid förbränningen ska el och värme produceras. Vid rötning av matavfall ska biogas utvinnas och användas som fordonsbränsle eller på annat sätt ersätta fossilt bränsle.

År 2012:

- ska det finnas en åtgärdsplan för kvalitetssäkring av avfall till förbränning och rötning,
- får det finnas högst 5 procent i säck- och kärlavfallet som inte går att förbränna,
- ska behandling av matavfall med biogasproduktion vara säkerställd.

Varför är detta viktigt?

Det som blir kvar när soppåsen förbränts, en femtedel i form av aska och slagg, innehåller för mycket föroreningar för att kunna användas. Renare rester ger större möjlighet till återanvändning av askan och slaggen. 40 procent av innehållet i soppåsen är matavfall som kan omvandlas till biogas.

Deponering – ingenting på tipp i onödan

År 2020 ska deponering bara ske om det inte finns andra behandlingsmöjligheter.

Nedlagda deponier ska inte vara någon risk för människors hälsa eller miljön.

Det innebär att bara avfall som det inte finns några andra behandlingsmetoder för ska deponeras.

Endast deponier som uppfyller högt ställda krav ska användas.

Det innebär även att nedlagda deponier ska vara inventerade och undersökta.

Deponier som utgör en risk för människors hälsa eller miljön ska åtgärdas.

År 2012 ska:

- det finnas en åtgärdsplan för att minska deponeringen,
- det finnas en åtgärdsplan för hur nedlagda deponier ska prioriteras och hanteras.

Varför är detta viktigt?

Soptippar har en negativ miljöpåverkan. I SÖRAB-regionen finns ca 100 gamla soptippar. Vi har dålig kontroll på miljöpåverkan från vissa av dessa. Det är svårt att finna utrymme för nya soptippar och därför bör vi lägga så lite avfall som möjligt på de tippar som redan är i bruk.

Konsekvenser av avfallsplanen

Miljöbelastningen blir mindre när avfallet sorteras rätt. Framöver kommer vi att ge tydligare information och bättre återkoppling för att visa resultatet av sorteringen. Större kunskap hos företag och organisationer leder förhoppningsvis till ökad sortering. För hushållen kommer kommunerna att erbjuda en större valfrihet och bekvämare system för insamling så att det blir lätt att göra rätt. Det kan innebära att fastighetsnära utrymmen behöver ordnas. Kostnaderna kommer att påverkas både positivt och negativt.

Vi ska inte behöva uppleva att sorteringsstationerna ligger för långt borta och vara svåra att besöka. Det ska finnas plats för både avfallshantering nära bostäderna och för större avfallsanläggningar. De som hämtar avfallet ska få en bra arbetsmiljö och komma fram med sina bilar.

Med avfallsplanen anpassas avfallshantering till en hållbar utveckling av vårt samhälle. Alla individer, privatpersoner, fastighetsägare och företagare i kommunerna kommer att bli påverkade av SÖRABs avfallsplan på ett eller annat sätt. För att nå de mål som satts upp krävs att varje enskild individ, oavsett om man bor eller arbetar i regionen, drar sitt strå till stacken.

Vad är SÖRAB?

SÖRAB är ett regionalt avfallsbolag som ägs av kommunerna Danderyd, Järfälla, Lidingö, Sollentuna, Solna, Sundbyberg, Täby, Upplands Väsby och Vallentuna.

Danderyds kommun, Tekniska kontoret
Box 74, 182 11 Danderyd
tekniska.kontoret@danderyd.se
www.danderyd.se

Järfälla kommun, Bygg- och miljöförvaltningen, 177 80 Järfälla
tekniskanamnden@jarfalla.se
www.jarfalla.se

Lidingö stad, Tekniska förvaltningen
181 82 Lidingö
teknik@lidingo.se
www.lidingo.se

Sollentuna kommun, Sollentuna Energi AB
Box 972, 191 29 Sollentuna
renhallning@sollentunaenergi.se
www.sollentunaenergi.se

Solna stad, Stadsbyggnadsförvaltningen
171 86 Solna
stadsbyggnad@solna.se
www.solna.se

Sundbybergs stad

Sundbybergs stad, Stadsbyggnads- och miljönämnden, 172 92 Sundbyberg
05Stadsbyggnadsochmiljonamnden@sundbyberg.se
www.sundbyberg.se

Täby kommun, Stadsbyggnadsnämnden
183 80 Täby
sbn@taby.se
www.taby.se

Upplands Väsby kommun, Teknik & Service, 194 80 Upplands Väsby
teknik.service@upplandsvasby.se
www.upplandsvasby.se

Vallentuna kommun Samhällsbyggnadsförvaltningen, 186 86 Vallentuna
sbf@vallentuna.se
www.vallentuna.se